

IVAN ALEXEJEVIČ BUNIN (1870 – 1953)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
v ÚSTÍ NAD LABEM

145. výročí narození

Ruský prozaik a básník, nositel Nobelovy ceny za literaturu za rok 1933.

Narodil se **22. října 1870** ve Voroněži. Studoval na gymnáziu v Jelci. Zpočátku pracoval jako novinář v městečku Orjol a poté jako knihovník v Poltavě. Od 80. let 19. století se začal věnovat plně literatuře, a to zejména básnické a překladatelské tvorbě. První sbírku básní „Stichotvorenija“ vydal v roce 1891 v duchu symbolismu. Do obrazů osamocených míst, hřbitovního prostředí, vzpomínek na prožitou lásku jsou promítány pocity stesku, míjení, neopakovatelnosti a zániku. Za svou překladatelskou činnost (překlady Longfellowa a Byrona) a za básnickou sbírku Padání listů obdržel v roce **1901 Puškinovu cenu**. Na konci 19. století navázal spolupráci s nakladatelstvím Znanije, které vedl Maxim Gorkij. Připojil se tak k realistickým autorům a věnoval se psaní povídek z vesnického prostředí. V té době hodně cestoval po Rusku i po celém světě, navštívil Asii, Afriku, Evropu. Svě cestovatelské zážitky zúročil v próze. K říjnové revoluci zaujal odmítavé stanovisko, uprchl na Krym a v bělogvardějské armádě generála Wrangela se věnoval protisovětské publicistice. V roce 1920 emigroval do Francie, kde setrval v dobrovolném exilu až do konce svého života. Zemřel **8. listopadu 1953** v Paříži.

Přestože zbytek svého života prožil ve francouzském exilu, Rusko bylo nadále stěžejním tématem jeho děl. Nostalgicky v nich zachycuje ztracený život patriarchální Rusi včetně postupného rozkladu její svébytné staré kultury. Nezaměřuje se pouze na dějovou stránku, ale snaží se zprostředkovávat i pocity a dojmy. **Proklaté dny** (1924), autorovy deníkové záznamy, vyjadřují vášnivý protest proti brutalitě bolševické revoluce a obhajobu předrevoluční společnosti. Ve svém vrcholném díle z roku 1930 **Život Alexeje Arseňjeva**, lyrickém autobiografickém románu, ukazuje hrdinovo dětství ve stepním středoruském dvorci, gymnaziální léta a jeho vztah k pokusům mladé inteligence o společenskou vzpouru. Především díky tomuto dílu mu byla roku 1933 jako prvnímu ruskému spisovateli udělena **Nobelova cena za literaturu**.

Sovětská literární kritika se stavěla k Buninovu dílu dlouho odmítavě. Jeho knihy byly v Sovětském svazu vydávány až po jeho smrti. A díla, ve kterých se stavěl kriticky ke komunistickému režimu, byla zakázána až do konce 80. let 20. století.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

BUNIN, Ivan Alexejevič: Antonovská jablka; Mířova láska; Pohár života; Povídky
BUNIN, Ivan Alexejevič: Sobranije sočinenij; Stichotvorenija

Seznam výročí narození (*) a úmrtí (+) osobností spjatých s našimi dějinami, vědou, kulturou, technikou a dalšími oblastmi najdete na: <http://libri.cz/databaze/kalendarium/>